

Alapította

Pásztor Ede

Felolós szerkesztő
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

Ara 1 lej

V. évfolyam 280

1936 október 18.

VASÁRNAP

MAGYARÁG

Nagy fénnnyel ünnepelték meg a király születésnapját a fővárosban

Tatarescu miniszterelnök üdvözölte az uralkodót Sinajában

Bucuresti, október 16.

Hagyományos fénnnyel ünnepelte meg a főváros lakossága Károly király születésnapját. A házakon lobogó lengett és a hivatalokban, iskolákban szünetet tartottak. — Reggel a patriarchátus templomában ünnepi istentisztelet volt, melyet fénnyes papi segédlettel Miron Christea pártiárka celebrált. A Te Deum végeztével Tatarescu miniszterelnök és a kormány tagjai elhalaáltak

a kivonult diszszázad előtt. A katonai parádé végeztével a kormány tagjai az északi pályaudvarról különvonaton Sinaiába utaztak. A vonaton a kormány tagjai fontos megbeszélést tartottak.

A kormány tagjai Sinaiában egyenesen a Peles kastélyba vonultak, ahol a mór teremben zajlott le a tulajdonképpeni ünnepség. Az ünnepségen résztvett Mária királyné, Mariora jugoszláv és Elisabetha görög

királyné, Miklós herceg, Mihály nagyvajda és lord Londonderry családjával. A palotában reggelit szervizáltak és a pezsgőbontásnál Tatarescu miniszterelnök az ország nevében üdvözölte az uralkodót. Tatarescu beszédére Károly király válaszolt.

Egyébként az egész országban fénnes ünnepségek voltak tegnap az uralkodó születésnapján.

Románia fenntartja a lej stabilitását

Cancicov pénzügyminiszter nyilatkozata

Bucuresti, október 16.

Cancicov pénzügyminiszter tegnap nyilatkozott egy újságíró előtt a lei helyzetéről. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy Románia minden körülmények között a lei stabilizációját és költségvetési egyensúlyt megőrzi. Románia nem utánozza a devalvációs

országok politikáját, mert az ország érdekének a stabilizációs politika felel meg. Kijelentette még a pénzügyminiszter, hogy mind azok ellen, akik ezzel ellenkező híreket terjesztenek, a törvény legteljesebb szigorával foglalkozni. Az ere vonatkozó rendszabályokat most készítik elő.

Lengyelországban bevezették a „kisegítő” katonai szolgálatot

Varsó, október 16.

A lengyel kormány bevezette a kisegítő katonai szolgálatot. Minden 30 éven aluli ifju, aki nem teljesített katonai szolgálatot, évenként 30 napot tartozik munkában csevegni a kincstárnak.

Kifosztottak egy rendőr-kvesztort a vonaton

Bucuresti, okt. 16.

Tegnap vakmerő rablás történt a jassii — bucurestii vonalon. Ismeretlen tettesek kifosztották I. Stamboliu jassii rendőr-kvesztort.

Román boxoló sikere Párisban

Páris, okt. 16.

A. Serbanescu román boxoló tegnap este nagy közönség előtt mérkőzött Pius Rolando francia bajnokkal és a román boxoló a hetedikmenetben knockautolta ellenfelét.

Leégelt egy hatszázágvas kórház Salonikiben

Athén, október 16.

Salonikiben tűz keletkezett egy 300 személyes kórházban, amely az egész kórházat elhamvasztotta. A betegek közül négy a lángok között lelta halálát.

Maniu Bucurestibe érkezett

Előkészületek a vasárnapi jubileumra

Bucuresti, október 16.

A nemzeti-parasztpárt végrehajtóbizottságát szombatra hívták egybe. A gyűlésen kijelölik a vasárnapi jubilaris demonstráció szónokait. Maniu Gyula is megérke-

zett ma a fővárosba. Nemzeti-parasztpárti körök hangoztatják, hogy a vasárnap ünnepély nem lesz tömegdemonstráció, hanem a megyei szervezetek delegátusainak összejövetele azzal a kizárólagos céllal, hogy megünnepeljék a párt egyesítésének jubileumát.

Sulyos autószerencsétlenség Brasov és Odorhei közt

A soffőr életveszélyesen, négy utas könnyebben sérült meg

Brasov, okt. 16.

Sulyos gépkocsi szerencsétlenség történt a brasov — odorhei országuton. Az Od. 202. számú gépkocsi, amelyet Kónya Sándor va-

zetett, nekiment egy fának és felborult. A Kócsi vezetője életveszélyesen sérült meg. A sulyosan sérült soffőrt az utask a brasovi kórházba szállították.

Kik nyertek a Rumbán?

A harmadik 10 szerencseszám soroza

Férfihócipőt nyertek a 109. számmal résztvevő olvasóink.

Két mázsa tűzfát nyertek a 184. számmal résztvevő olvasóink.

Két darab Schicht szappan, Kalodout fogkrém és fogkefe garnitúrát nyertek a 162. és 180. számokkal résztvevő olvasóink.

Két pár férfizoknit nyertek a 115. és 182. számokkal résztvevő olvasóink.

Egy doboz levélpapírt nyertek a 116. számmal résztvevő olvasóink.

Kőniziv-puder garnitúrát nyertek a 38. és 52. számokkal résztvevő olvasóink.

Likőrszervízt nyertek a 132. számmal résztvevő olvasóink.

Kérjük a szerencsés nyerőket, hogy szerdától, folyó hó 21-től kezdve jelentkezzenek nyerőszámaikkal a kiadójavataiban, illetve a bizományosoknál, hogy nyereményeiket megkaphassák.

A további szerencseszám sorozatokat holnapi számunkban közöljük.

Az új magyar kormány a haladó konzervatívizmus alapján áll

Programmot adott Darányi miniszterelnök

Budapest, október 16.

A kormánypárt helyiségében csütörtök este adott az új magyar kormány nevében programmot Darányi Kálmán miniszterelnök, aki részletesen ismertette azokat a feladatokat, melyek az egyes minisztériumokban feldolgozás alatt vannak. Politikai programként leszögezte a miniszterelnök, hogy a kormány a haladó konzervatívizmus állás

pontján áll és a nemzeti keresztény világnézet kifejezője.

— Célom és törekvésem — fejezte be beszédét a magyar miniszterelnök, — hogy a politikai célkitűzések eléréséhez a realitások útján érjünk el. Ehhez azonban akaratra és bizalomra van szükség.

A gyűlés végeztével nagy ünneplésben részesítették a miniszterelnököt és a kormány tagjait.

Elvesztette egyensúlyát és lezuhant a létráról egy artistanő

Sighet, október 16.

A sighet-i Vigadó mozgóban tegnap este mint műsoron kívüli szám mutatkozott be a Bonys artista pár, akik különböző légtornászati mutatványokkal szórakoztatták a közönséget.

Az egyik mutatványnál a létrán tornászó Bonysné elvesztette egyensúlyát és a

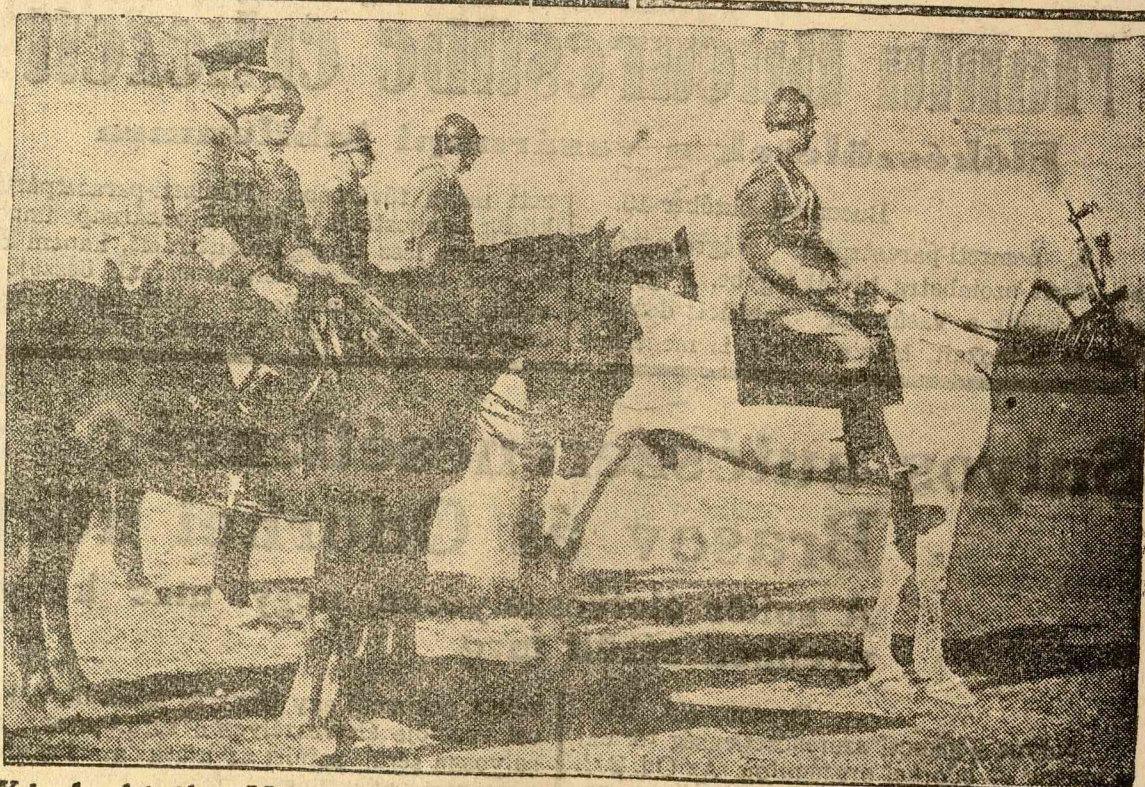
padlóra zuhant. A szerencsétlenül járt artistanő komolyabb zúzódásokat szenvedett a fején, de amikor magához tért és a zokogó kisleányát vigasztalta, kijelentette, hogy estére nem lesz semmi baja és ismét fellép, mert a család nagyon szűkös anyagi viszonyai nem engedik azt meg, hogy még egy napot is pauszáljon.

Kisebbségi vállalatok 12 százalékos pótdadót kötelesek fizetni, ha nem román nyelven vezetik üzleti könyveiket

Bucuresti, október 16.

A pénzügyminisztérium olyan utasítást adott ki a pénzügyigazgatók számára, amelyben 12 százalékos pótdadónak a kiróvását írja elő azoknak a kisebbségi vállalatoknak a terhére, amelyek üzleti könyveiket nem román nyelven vezetik. Ismeretes ennek a rendeletnek az az előzménye, hogy a kormány kétszeres adóval akarta megérni az ilyen kisebbségi vállalatokat. A parlament elé vitt törvényjavaslatban kétszeres adóról volt szó, a parlamenti küzdelmes vitának annyi eredménye volt, hogy a dupla adóztatástól a kormány végre mégis elállott. A törvényre vált javaslat szövege úgy módosult, hogy a nem román nyelven vezetett könyvek és pénzügyi ellenőrzés alá tartozó iratok fordításának a költségeit kell kisebbségi adóelőlegként megfizetni. Tudvalevő, hogy a kisebbségi vállalatok ipari és kereskedelmi cégek nincsenek abban a helyzetben, hogy külön román könyvelőt tartsanak a legtöbb ily adózó maga vezeti üzleti könyveit. A pénzügyminiszter most költségnege-

térítés címén 12 százalékosan állapította meg azt a pótdadót, amit kisebbségekre kirónak.

Károly király, Mihai trónörökös és Miklós herceg, a katonai diszszemlén

Megbukott a vizsgán, szívenlőtte magát

Baia Mare, okt. 16.

Megdöböntő öngyilkosságot követett el Cica Alexandru Rodna de Sus-i 21 éves fiatalember, a baia mare-i bányásziskola elsőéves növendéke. A fiatal tanuló amiatti elkeseredésében, hogy fizikából és kémiából utolsó vizsgáin elbukott, csütörtökön reggel Vlad Tepes 39. számú lakásán szívenlőtte magát.

A bányásziskolai hallgató szerdán evolt vett magához és Ghitecu tanárt keres te, állítólagos elbuktatóját. A tanár: nem találta meg. erre Dux Nicolae és Bombac Silvestru harmadéves bányásziskolai hallgatók társaságában átdorbézolta az éjszakát, majd reggel hazatérve, előrántotta revolverét és két barátja szemeláttára szívenlőtte magát. A súlyosan sebesült fiatalembert a kórházba szállították. Állapota válságos.

Ha jól akar mulatni, jöjjön el az

Építőipari Munkások Báljára,

amely ma szombaton este 9 órai kezdettel az Antaly tánciskola és a volt Modern Színház termeiben lesz megtartva. Hideg és meleg bűfő, Jazz-zenekar.

Új vonatjárat Cernauti és Oradea közt

Bucuresti, október 16.

A CFR Cernauti és Oradea között a Vi seu völgyén és Dragos Voda érintésével új járatot vezet be, mely csehszlovák területet fog érinteni. A vasuti díjat a csehszlovák tarifa szerint szabják meg.

Lenyelte szerelmének a nevét

Budapest, okt. 16.

Egy budapesti nyomdászinas, Reich Béla szerelmes volt egy Mancika nevű lányba, ez azonban nem akarta érzelmeit viszonzni. A szerelmes nyomdászinas kiszedte ölméből a "Mancika" nevet és a betűket lenyelte. Súlyos állapotban szállították kórházba. A betűket műtét útján kell eltávolítani.

Időjárás

Enyhe idő, változó felhőzet. Több helyen eső, mérsékelt szél.

Olcsón vehet szövetet,

vásznat, selymet egy-egy ruhára vagy kabátra Steiner maradékosnál Oradea. Calea Victoriei 3. az udvarban.

külföldi sajtó nagy események bekövetkezését ísolja

Románia és Károly király fontos szerepe az európai helyzet tisztázásában

Bucuresti, okt. 16.

A külföldi sajtó megkülönböztetett jelentőséggel foglalkozik az európai politika eseményeivel és különös figyelmet szentel a legújabb tárgyalásoknak. A legnagyobb jelentőségű eseménynek tekintik a prágai találkozót, amelyen Károly király, Pál jugoszláv régensherceg és Benes köztársasági elnök fontos tanácskozásokat fognak folytat-

ni. A külföldi sajtó kiemeli, hogy a prágai találkozón

Károly királynak nagyjelentőségű szerepet szántak,

egyben azt is kiemelik, hogy Románia komoly tényezője ma a középeurópai helyzetnek. Arról ír a külföldi sajtó, hogy a legközelebbi események tisztázni fogják a kisantant s Lengyelország illetve a szovjetországi viszonyt.

Egységes vámtarifát akar a kisantant gazdasági konferenciája

Bucuresti, okt. 16.

Dr Predicit, a jugoszláv gazdasági delegáció vezetőjét megkérdezték, hogy milyen utat gondolja elérni a Kisantant a balkáni Antant és a keleti országok közötti szorosabb gazdasági kapcsolatok kiépítését. A híres jugoszláv gazdasági szakember azt felelte, hogy a helyes és célravezető gazdasági együttműködés legelső feltétele az egységes vámtarifa megalkotása volna. Természe-

tesen ezzel együtt járna a vámdijszabás alapos leszállítása is. Közös turisztikai hivatalokat kellene felállítani, le kellene szállítani a postai díjszabást is.

Dr Predici és a Kisantant gazdasági szakemberei most azon fáradoznak, hogy a Kisantant államok között a legteljesebb gazdasági együttműködést teremtsék meg, mert csakis ez lehet a politikai együttműködés biztosítója.

Terente meghalt A fekete rém a rabkórházban

Piatra Neamt, okt. 16.

Jeleniu Costica, akit Terente néven ismer a közvélemény és aki Sarafim nevű társával bestiális módon gyilkolta meg a bu-

husi Meha házaspárt, súlyosan megbetegedett a börtönben. A fogházigazgató utasítására a rablógyilkost a kórházba szállították, ahol tegnap nagy kínok között kiszáradott.

A Thora örömnépén kirabolták a japai talmudistát Tízezer lej a koldusnál

Sighet, október 16.

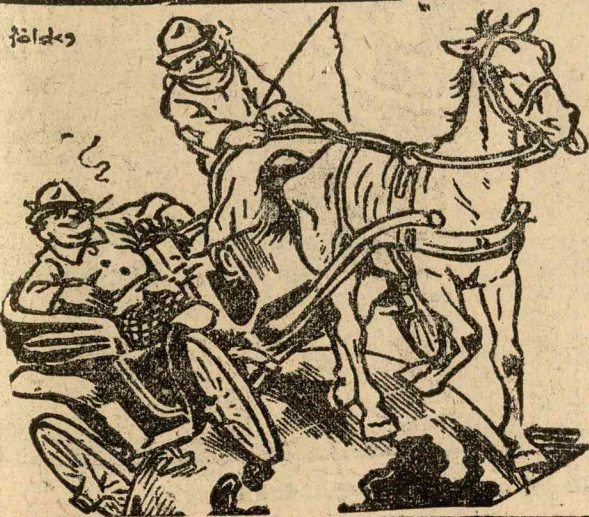
Sigheten jól ismerik hitsorsosai. Einhorn Samuelt, a japai talmudistát, aki elég gyakran jár be a városba egyik-másik templomba imádkozni s ezután természetesen a mennyire ideje engedi könyöradományokat gyűjteni.

Elég gyakran zavarta meg az ájtatos imádkozókat azzal, hogy imaközben a templomi emelvényre ment és ott hittani szónoklatokba kezdett, azután, mint aki jól végezte dolgát, kemény kalapját a fejébe vágta és elindult koldulni, mert szerinte magának és elindult koldulni, mert szerinte magának legkíváltságosabb talmudistának is szüksége van

pénzre, ami az étellel tulajdonképpen egyet jelent.

A sátoros ünnepek utolsó napját, ami a zsidók mint a tóra örömnépét szokták ünnepelni, Einhorn japai hívei között töltötte és a sok bor élvezete után még a szokottnál is több szónoklatot tartott.

Az ünnep befejezésével rémülten állapította meg, hogy a belső zsebében féltve őrzött tízezer lej vagyonát ellopták. Feljelentést tett az ájtatos hallgatói ellen. A büntügyi eljárás megindult. A deliktumot rablásnak minősítik, mert Einhorn öntudatlan állapotát használták fel arra, hogy pénzt elvegyék.

A napokban jelenik meg

János bácsi

a berlini olimpiáson és a spanyol polgárháboruban.

Kérje minden újságárustól és az összes kioszkokból.

Abesszin császár-e már az olasz király?

Páris, október 16.

A francia főváros diplomáciai körében érdekes magyarázatot adnak annak, hogy már hónapokkal ezelőtt visszahívott Chamberlain gróf római francia nagykövete helyébe miért nem nevezték ki eddig új nagykövetet. A kinevezési okmányt ugyanis diplomáciai kell címezzék. Olasz felfogás szerint ebben formák szerint Viktor Emánuel királyhoz a címzésben Viktor Emánuel királyt, ma már Abesszinia császárának a címe is megilleti, francia részről viszont vonakodnak ettől a címzéstől, mert így hivatalosan elismernék Abessziniának az olaszok által való annektálását, még mielőtt ezt a Népszövetség és Anglia elismerte volna. Párisban nem tudják, milyen kivezető utat találjanak a nehéz diplomáciai etikett kérdésben.

Ma nyílik meg a Csarnok nagy őszi vására okt. 17-25

50 százalékos kedvezmény a C. F. R. összes vonalain. Jelentékeny kedvezmény az autobuszon. — Ingyen tombola!

SPORT

M. Stroici újabb sikerei Athénben

A nemzetközi galamblövő versenyen a román Manole Stroici újabb sikert ért el. — megnyerte az agyagalamblövő főversenyt. 100 lövésből 89 találattal.

A továbbiakban Manole Stroici a román galamblövő bajnok újabb győzelmet — ezúttal a harmadikat — aratott. Stroici Boris bolgár király kupájáért rendezett versenyt 50 lövésből 39 találattal nyerte meg.

Övölt a Victoria

A Victoria Bindea szereplése miatt megövt a Ripensia ellen elvesztett bajnoki mérkőzést, arra hivatkozva, hogy a Szövetségnek nem volt joga elengedni Bindea büntetését.

Ismét győzött a Simeriai CFR

Simerian csütörtökön B-liga mérkőzést játszottak a CFR és CAMT csapatai. Az ott hon játszó vasutas együttes 2:1 (1:0) arányban nagy küzdelem után győzött. A mérkőzést jól vezette dr Russu cluji bíró.

Rádió műsor

SZOMBAT:

Bucuresti: 7.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sport hírek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. — 15 Hírek, időjárásjelentés. 16.45 Előadás. 18 Katonazené. 19.15 Kis rádiózenekari hangverseny. 20.05 Felolvasás. 20.25 Híres énekesek gramofonlemezei. — 20.55 Felolvasás. 21.10 Jazz. 22.45 Hangverseny a Splendid parkból.

Budapest: 7.45 Torna, utána: Hanglemez. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13 Déli harangszó. — 13.05 A rádió szalonzenekara. 1.30 Hírek. 14.30 Lovassy Edit énekel. 15 Hegedű. 15.40 Hírek. 18 Cigányzene. 19.40 Zongora. 20.25 Zenei szilánkok. 21. Őszi vetés. Rádiójáték.

A bűnözők nyomában

— Detektivregény —

— Nem, nem, már tulságosan késő van. Azt akarom, hogy holnap pihent, tiszta fejjel induljon. Menjünk vacsorázni. — Bezárta a páncélszekrényt és összekeverte a számkokat.

De Guerlant egy pillanatig habozott.

— ... Igen igazgató ur ... itt a kulcs.

— Rendben van. Menjünk.

Lementek a lépcsőn, keresztülhaladtak az udvaron és a kapu előtt elbúcsúztak egymástól. Dossy de Tharn beszállt az autójába de Guerlant gyalog ment haza.

Harmadik fejezet.

Tizenegy óra. Egy lélek sincs az utcán. Néhány elkésett taxi siet a garázs felé. De Guerlant megállt a Kiviteli Társaság háza előtt és becsöngetett. A portás jött ajtót nyitni.

— Ilyen későn, de Guerlant ur? Talán elfelejtett valamit?

— Nem, valami sürgős munkát akarok befejezni.

Gyors léptekkel keresztülhaladt az előcsarnokon, felment a lépcsőn és belépett az igazgató szobájába.

Abban a pillanatban ötlött a fejébe ez a terv, amikor de Tharn megkérdezte tőle, hogy bezárta-e a páncélszekrényt.

Most, a cselekvés pillanatában, reszkettett. Érezte, hogy a habozás most, itt, gyáva és férfiatlan. Lopás, ha megakadályoz egy lelketlen embert, hogy megbecstelenítsen két másik embert? Mi más értékük lehet ezeknek a papíroknak a páncélszekrényben, minthogy tulajdonosuk egyszer fenyegetően és megsemmisítően a nyilvánosság elé lépjen velük? Kinek árt, ha az egészet megsemmisíti? Amíg édesapja és de Tharn édesapja élt, volt értelme a megőrzésüknek — de most, amikor a halál feledést borított mindkettőjükre, miért?

Nem habozott tovább, kinyitotta a páncélszekrény ajtaját, magához vette az irásokat és becsúsztatta a belső zsebébe.

Éppen menni készült, amikor a lámpa kialudt. Fordított egyet a kapcsolón, azonban többé nem gyulladt meg. Tapogatva eljutott a folyosó ajtajáig, de zárva volt és zárva volt az ajtó is, amely a gondnok szobájába vezetett. Lassanként teljesen elhagyta a nyugalma és lelkiereje, végigtapogatózott a falak mentén, megkísérelte kinyitni az ablakot, de ez sem sikerült. Néhány pillanat telt el, mialatt azon gondolkozott, no gyan szabaduljon. Ha az ajtó ellenállt az öklének, nem fog ellentállni, ha nekilöki a nehéz amerikai iratszekrényt. Megkísérelte elmozdítani a helyéről és annyira elmerült a megfeszített munkában, hogy nem hallotta a tompa zajt, amely kívülről beszűrődött a szobába. Végre sikerült az iratszekrényt az ajtó közelébe tolni. Mérlegelte a távolságot a kettő között: körülbelül egy méternyi lehetett. Most csak egyetlen erőteljes lökésre van szükség, hogy nekidőljön az ajtónak és szésezazza. Aztán szabad lesz az út.

A nyílás előtt hirtelen szörnyű zaj ütötte meg a fülét. A szemeit éles világosság és gyorsan továbbterjedő lángok vakították el. Valami erős légvonat valóságos lecsapta a földre és odaszorította a falhoz. Egy pillanat alatt minden lángban állt, az üvegtáblák megpattantak. Megpróbált előrelépni, a karjaival védelmezte az arcát. Végre elért a lépcsőházig és sikerült megragadnia a korlátot. Ebben a pillanatban megérezte a lába a latt a föld. A nyakszirtjén fájdalmas ütést érzett, a szemeire árnyék borult, mennydörgő hang siketítette a fülét, zuhanás közben repülő szilánkok ütődtek a testéhez ... Aztán nem érzett semmit.

(Folyt. köv.)

Szendrey és Szabadkay szinigazgatók nem kaptak koncessziót

Kik az új szinigazgatók

Cluj, október 16.

Tegnap érkezett meg a helyi művészeti főfelügyelőséghez a kultuszminiszter rendelete, amelyben azoknak a magyar szinigazgatóknak a névsorát közli, akik a színházi évadra játszási engedélyeket kaptak. A koncesszió tulajdonosok a következők: Thália Rt. Cluj, Kozma Hugó, Haller Sándor, Ferenczy Gyula, Fenyvesy Gyula, Battyán Kálmán, Somogyi Béla, Jódi Károly, Mihály Károly, Róna Sándor, Bácskai Gyula és Heves Miklós. Amint ebből a névsorból kitétni Szendrey ezen évben nem kapott koncessziót. A rendelet közli, hogy az új színházi idényben minden kisebbségi szintársulatnak legalább két román szindarabot kell bemutatnia.

Az igazgatók tartoznak szerzett gaitat előzőleg rendezni. Az igazgatók nészeikkel szemben fennálló szerződéses szonyukat csak az inspektornál történetes bejelentés után változtathatják. Korátossa ez arendelkezés a működvelő sulatok darabelodásait is. Eszerint a kedvelő társulatok csak a helyi hatóság előterjesztése alapján kaphatnak engedélyt előadások megtartására. Az előadandó bot mellékelni kell a kérvényhez. A kért ket 24 nappal az előadás megtartása kell beadni. A szinpadí egyenruhák lyezése ügyében a rendörkveszturák kednek.

Tizenöt év alatt tízmilliót si kasztolt egy salmari főfiszty selő

Koldusszegényen került Salmarra, ma millió ingatlanai vannak

Satumare, október 16.

Satumare városának ismét nagy szenzációja van: dr. Haias Joan vizsgálóbíró a legnagyobb titokban

többmillió sikkasztás ügyében folytat vizsgálatot.

Az eddig kiszivárgott hírek szerint ennek a visszaélésnek a méretei felülmúlják a Satumaren történet összes eddigi panamáit.

A bűnügyi hatóságok a vizsgálat sikere érdekében teljesen elzárkóznak a nyilvánosság elől, de a városban már híreket, hogy egy

nagy szerepet játszó köztisztviselő áll a botrány középpontjában.

Kiszivárgott hírek szerint hosszú évek óta kezeli hűtlenül az igazgatása alatt álló állami intézmény vagyont és eddig

tízmillió lejnél is többet harácsolt össze.

Dr. Haias vizsgálóbíró tegnap a gyanúsított főfisztyviselő egyik alantasát hallgatta ki, a kinek szintén része volt a lopásokban. Ez a tisztviselő már megtört és olyan feleleteket adott, amelyekből világosság derült a hatalmas méretű sikkasztásra. Holnap kerül sor a főfisztyviselő kihallgatására, mely nagy szenzációt ígér. A gyanúsított főfisztyviselő tizenöt éve folytatja üzleleit. Évekkel ez

előtt Iasiából került Satumare-ra koldus szegényen és most állítólag többmillió vagyon van Bucurestiben. Legutóbb egy hatalmas szállodát vásárolt az évek során elsőkkasztolt milliókból. 1923-ban már fe fuggaszték egyszer hivataától, és több mint egy évig folyt ellene vizsgálat, de végül is sikerült magát tisztázni. A mostani vizsgálat egy névtelen feljelentés alapján indult meg. A városban nagy érdeklődéssel várják az ügy további fejleményeit.

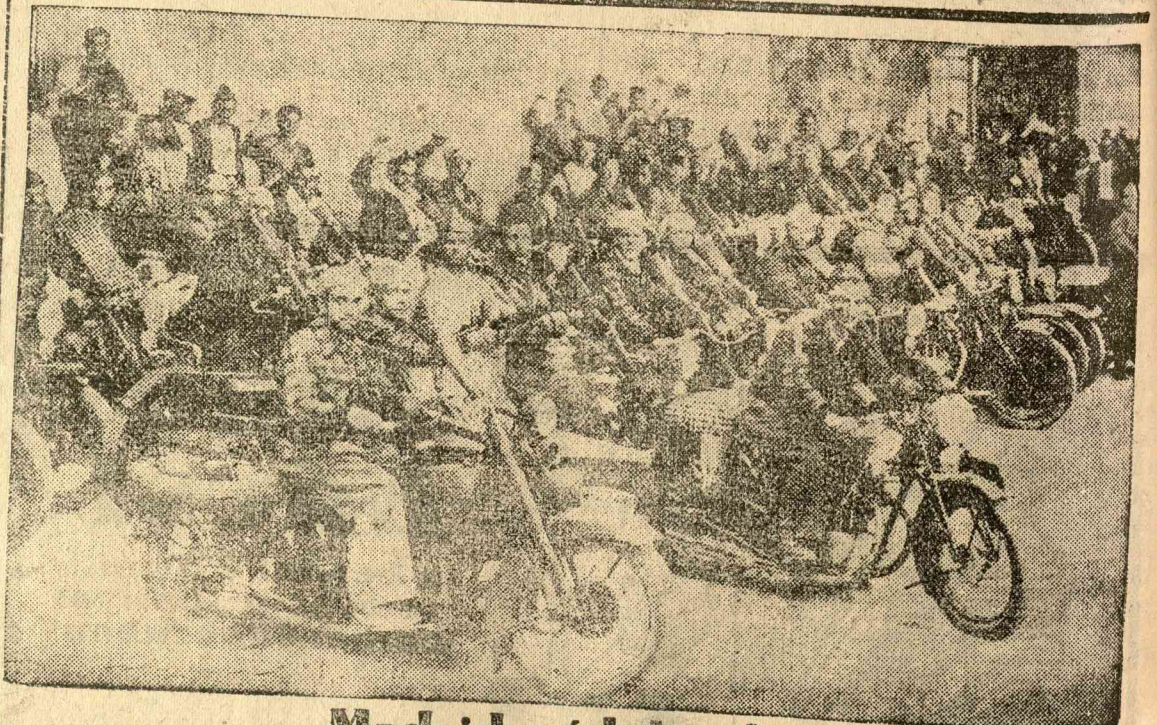
Orizetbe vették Gerzsényi Károly titkár

Déli egy órakor Haias Joan vizsgálóbíró kihallgatta, majd kihallgatása után Orizetbe vette

Gerzsényi Károlyt, a faipari szakiskola titkárát,

aki az iskola könyveit teendőit látta el. A vizsgálóbíró házkutatást tartott Gerzsényi lakásán, ahol különböző iratokat foglaltak le, amelyek állítólag igen sok kompromittáló adatot tartalmaznak.

A nyomozás adatai szerint a titkár es közvé szegődött azoknak a visszaééseknek, amelyeket a faipari szakiskolában elkövettek. A nyomozás tovább folyik és további letartóztatás is várható.

Madrid védelmében

Motorizált védőrség indulásra kész

Franciaország jegyzékben kér magyarázatot Belgiumtól

**Most tanulmányozzák a belga király beszédét
a francia külügyminiszteriumban**

Páris, október 16.

A nemzetközi politikai események középpontjában még mindig Lipót belga uralkodó beszéde áll, amelyben bejelentette Belgium szigorú semlegességét és felfegyverkezését.

Londonban is megállapítják, hogy a belga lépés Locarno csődjét jelenti. Genfben a helyzetet úgy ítélik meg, hogy Belgium nem garantálja többé az együttes védelmet.

A német, olasz és holland sajtó egyértelmű örömmel üdvözlöi Belgium lépését.

A legnagyobb hatást kétségtelenül Franciaországban érte el a belga lépés. A külügyminiszteriumban a késő éjjeli órákban még mindig folyt a belga király beszé-

dének tanulmányozása. Még nem közölték a hivatalos álláspontot, de már bizonyossá válik, hogy amint befejeződik a kérdés tanulmányozása, Franciaország jegyzékét intéz Belgiumhoz, amelyben felteszi a kérdést,

hogyan képzei el Belgium a semlegességet. Ugyanakkor nyilatkozatot kér a locarno ügyben is, valamint a francia-belga vezérkari egyezmény további alkalmazására nézve is.

A francia lapok támadása tovább tart a belga politika ellen. A lapok megállapítják, hogy az együttes biztonság kérdése nagyon törekeny alapokon nyugszik, mindamellett hangoztatják, hogy Franciaország még nem veszítette el a játszmát.

tárgyaláson Nagy Mária könnyezve kérte a bíróságot, hogy bocsássa meg bűnét, amelyre nagy nyomora készítette. Javulást ígért és kérte büntetésének leszállítását.

Wiener Mór dr. hivatalból megbízott v. d. a szerencsétlen asszony büntetlen előléptérére és töredelmes vallomásra hivatkozott, valamint kérte a táblát, hogy vegyék figyelembe az asszony magas korát. A tábla rövid tanácskozás után helyt adott a védő érveinek és Nagy Mária büntetését öthavi fogházra szállította le, egyben pedig kitöltöttnek ismert el 4 havi és 2 heti vizsgálati fogaszt. Az ítélet jogerős.

Beck lengyel külügy- miniszter hazautazott

Páris, október 16.

Beck lengyel külügyminiszter, két nap párisi tartózkodás után tegnap este hazautazott Varsóba.

Szénné égett egy munkás

Bucuresti, október 16.

Borzalmas szerencsétlenség történt a főváros közelében levő Serban Voda községben. Parteni Dumitru munkásember kazánban szurkot főzött. A szurkos kazánt deszká épületben állította fel. Az épület kigyulladt. Eddig még nem sikerült megállapítani, hogy a tűz hogyan keletkezett. A lángok belekaptak a szerencsétlen ember ruhájába is és a gyulékony anyagokkal átitatott ruha pillanatok alatt lángba borult. Partenie, még mielőtt valaki segítségére siethetett volna, szénné égett. A szerencsétlenség ügyében a vizsgálat megindult.

Agyonverték az esküvője előtt

Nyiregyháza, okt. 16.

Jakab János nyirmártonfalvi fiatal gazdálkodóra Nyiracsád községben, ahova vendégeket hívni ment csütörtökre kitűzött esküvőjére, régi hargosai. Káplár János és Kosár Illés gazdalegények botokkal rátámadtak s addig ütötték, míg holtan esett össze az út porában. A gyilkos legényeket a csendőrök elfogták és bekísérték a nyiregyházi ügyészség fogházába.

Megszökött a börtön- ből három gangster

Newyork, október 16.

Az Egyesült Államok három leghírhedtebb bandita-vezérének sikerült kitérnie a fogházból. Az Indiana államban fekvő Hancock város fegyházából kedden — eddig még felderítetlen módon — megszökött három gangster vezér: Alfred Brady, Clarence Schaffer és James Dalhorn. Indiana állam egész rendőrsége a három banditavezért üldözi, eddig azonban nem sikerült nyomukra akadni. A kormány repülőgépeket is bocsátott az üldözők rendelkezésére.

A spanyol testvérháborúról még mindig ellentétes hírek érkeznek

Madrid, október 16.

A spanyol nemzeti csapatok vezetősége hetek óta állandó győzelmeiről tájékoztatja a világ közvéleményét, ezzel szemben a madridi rádió legalább annyi kormánygyőzelemről számol be. Így a megbízható újságírás csak arra szorítkozhat, hogy ezeket a jelentéseket minden megjegyzés és felelősség nélkül közölje. Tiszta képet csupán valamelyik fronton elért döntő győzelem után kap a világ. Addig higgyük el, hogy:

Spanyolország északi harcterein élénk harci tevékenység folyik, a nemzeti csapatok 40 kilométernyire kerültek a toledo-i szakaszon Madridtól.

A déli harctereken viszont a kormánycsapatok mentek támadásba és itt is heves harcok folynak.

Vérbosszu az apa haláláért

Páris, okt. 16.

A Journal des Debatts madridi jelentése szerint Campini tábornok fia revolverral lőtt Llano tábornokra, akit azonban csak karján sebesített meg könnyebben a golyó. A merénylő tettének elkövetése után maga felé fordította a fegyvert és végzett magával.

Campini tábornokot a felkelők néhány héttel ezelőtt agyonlőtték Granadában, mert nem akart csapatai élére állani. Az agyonlőtt tábornok fia akkor határozta el magát, hogy megtorolja atyjá halálát, de merénylete balul ütött ki.

Hatvanhét éves szélhámósno

**Oradeáról Timisoarára menő
és becsapott több embert**

Timisoara, október 16.

A múlt évben került Timisoarára Nagy Mária, egy oradeai uricsalád elszegényedett tagja. A 67 éves asszony állást akart keresni a Bánság fővárosában, de még mint nevelőnő sem tudott elhelyezkedni, magas kora miatt.

Hamarosan nagy nyomorba került és már lakása sem volt. A szerencsétlen nő ekör elkeseredésében vakmerő szélhámosságra határozta el magát. Egy napon megjelent Végh Róza egyedül álló asszony negyedik kerületi lakásán és elmondotta, hogy unokahuga részére szobát keres. Meg is egyezett az asszonnyal, akit végül megkért, hogy engedje ott aludni a szobában, mert az unokahuga csak reggel érkezik és nem akar szállodára költeni. Végh Róza beleegyezett és az idős asszony lefeküdt aludni. Hajnalban azonban felkelt, óvatosan összeszedte a lakás értéktárgyait és miközben szállásadó nője mélyen aludt, zsákmányával kiosont a házból.

A lopott holmiból néhány hétig élt, majd hasonló szélhámosságot követett el.

Krafnik Erzsébet harmadik kerületi lakos kárára.

A következő áldozat Siegwart Julia volt, akitől 400 leit csalt ki. Néhány nap múlva azonban ismét visszatért az előbbi módszerhez és Krauhar Erzsébet első kerületi lakosnál kért szállást. Nagy Máriát letartóztatták és az ügyészségi fogházba került. A törvényszék 8 havi fogházbüntetésre ítélte az idős asszonyt, aki felebbezést jeleltett be az ítélet ellen. A tegnapi táblai

Hinduk és mohamedánok véres harca Bombayban

Eddig tizenhárom a halottak száma

London, okt. 16.

Bombayban a hinduk és a mohamedánok között véres villongások folynak. A harcok az éjszakai órákban hevesebb tempót kaptak és a harcoknak rengeteg sebesült és

halott áldozata van. Az éjjeli órákig 13 halottat számláltak össze.

5 oldal. "MAGYARSAG" 1936 október 18.

Megtartották az árlejtést az oradeai repülőállomás építésére

Tegnap délelőttre volt kitűzve a város-
házán az árlejtés az oradeai repülőhangár és
repülőállomás építési munkálataira. A mun-
kák költségvetése 4 és fél millió leit
tesz ki.

Az árlejtésen Dancea alpolgármester el-
nököl. Több oradeai mérnök is megjelent
az árlejtésen, ajánlatot azonban egyedül
Marian Ioan aradi építésmérnök nyújtott
be, aki az állomásnál 7, a hangárnál 3 száza-
lékos rabattot ajánlott fel.

Az árlejtési bizottság elfogadta Marian
ajánlatát, annak ellenére, hogy az árlejtési
törvény alapján legalább 2 ajánlat szüksé-
ges. A bizottság azonban arra az álláspont-
ra helyezkedett, hogy

a munkálatok rendkívül sürgősségére
való tekintettel elfogadja az egyetlen
benyújtott ajánlatot is.

Marian mérnök egyébként 225 ezer lei
bánapénzt is letétbe helyezett.

Elítélte a tábla egy sighetli újságirót

Érdekes sajtóperben hozott a tábla ma
ítéletet. Baragiul Andrei sighetli újságiró
az ottani „Élet” című lapban egy rádióban
hallott hírt tett közre egy állítólagos főváro-
si merényletről. A törvényszék annakidő-
nyolc hónapra ítélte Baragiult. A tábla má-

sodik szekciója a mai tárgyaláson négy hó-
napra szállította le az újságiró büntetését
amelyből egy hónapot a vizsgálati fogság-
gal kitöltöttnek vett. Baragiult szabadiábra
helyezték.

Meghosszabbították az idegenek tartózkodási engedélyét

Az idegeneket ellenőrző hivatalhoz
nagyfontosságú rendelet érkezett le tegnap
délelőtt. A rendelet alapján az idegeneket el-
lenőrző hivatal felhívja mindazokat az ide-
geneket, akiknek az országban való tartó-
zkodásra október 1-ig joguk volt. jelentkez-
zenek az idegeneket ellenőrző hivatalban, a
hivatalos engedéllyel együtt. Ott az engedé-
lyeket hivatalosan lepecsételik és egy évre
meghosszabbítják, mert az október 1-ig ér-
vényben levő engedélyek érvényét egy évvel
automatikusan meghosszabbítják.

A rendelkezés úgy látszik, a hivatalos

kimutatás eredménye. Az idegenellenőrzési
nivalat megállapítása szerint ugyanis az or-
szág területén összesen 8200 idegen állam-
polgár lakik. Ezek közül állásban van 4690
Az idegen állampolgárságu munkaadók szá-
ma 1235, míg a foglalkozás nélküli idegen
állampolgárok száma kiskorúak, nevelőnők,
és társalkodónöket is beleértve, 2175. Az
idegen állampolgárok megoszlása nemzetiség
szerint: 500 svájci, 600 francia, 1020 német
1520 csehszlovák, 1680 jugoszláv. A többi
idegen állampolgárról nem készült nemzeti-
ség szerint kimutatás.

Katonai jelentkezések sorrendje

Az évenként szokásos katonai jelente-
zések, livretek láttamozásának sorrendje a
következő:

November 2-án az 1933. évf. A—M betű
November 3. az 1933. évf. N—Z.
November 4. az 1932. évf. A—M.
November 5. az 1932. évf. N—Z.
November 6. az 1931. évf. A—M.
November 7. az 1931. évf. N—Z.
November 9. az 1930. évf. A—M.
November 10. az 1930. évf. N—Z.
November 11-én az 1929. évf. A—M.
November 12. az 1929. évf. N—Z.
November 13-án az 1928. évf. A—M.
November 14. az 1928. évf. N—Z.
November 16-án az 1927. évf. A—M.
November 17-én az 1927. évf. N—Z.
November 18-án az 1909. évf. A—Z.
November 19-én az 1910. évf. A—Z.
November 20-án az 1911. évf. A—Z.
November 21-én az 1912. évf. A—Z.
November 23. az 1913. évf. A—Z.
November 24. az 1914. évf. A—Z.
November 25-én az 1915. évf. A—Z.
November 26-án az 1916. évf. A—M.
November 27-én az 1916. évf. N—Z.
November 28-án az 1917. évf. A—M.
November 30-án az 1917. évf. N—Z.
December 1-én az 1918. évf. A—M.
December 2-án az 1918. évf. N—Z.
December 3-án az 1918. évf. A—M.
December 4-én az 1919. évf. N—Z.
December 5-én az 1920. évf. A—M.
December 7-én az 1920. évf. N—Z-ig.
December 8-án az 1921. évf. A—M.
December 9-én az 1921. évf. N—Z.
December 10-én az 1922. évf. A—M.

December 11-én az 1922. évf. N—Z.
December 12-én az 1923. évf. A—M.
December 14-én az 1923. évf. N—Z.
December 15-én az 1924. évf. A—M.
December 16-án az 1924. évf. N—Z.
December 17-én az 1925. évf. A—M.
December 18-án az 1925. évf. N—Z.
December 19-én az 1926. évf. A—M.
December 21-én az 1926. évf. N—Z.
December 22-én a bihori törvényszék
tisztségviselőinek és többi tagjainak.

December 23-án a PTT tisztviselőinek
és munkásainak.

December 24-én a pénzügyigazgatóság.

December 28-án a fűtőház.

December 29-én a többi összes CFR
tisztviselők és munkások katonai igazolvá-
nyát fogja láttamozni a bizottság.

— **Értesítés.** A pék munkások délelőtt
10 órakor gyűlést tartanak a Wilson-utcai
Munkásotthonban. Kérjük a pontos megjele-
nésüket. A vezetőség.

Október 21-én újból a törvényszék elé
kerül Gassenfejt Antal, Kalenda János gyil-
kosa. A rabszállító vonat tegnap délután Ora-
deára szállította Gassenfejt Antalt, aki ez-
előtt 6 évvel 1930 júliusában 17 éves korában
meggyilkolta gazdáját Kalenda János 66
éves varrógép és kerékpár kereskedőt. A fa-
tal inast akkor tíz esztendőre ítélték el. —
mer a fiatalember fantasztikusnak látszó val-
lomást tett a gyilkosság okára vonatkozólag.
A bíróság a tíz éves büntetésbe nem tudta be-
az egy éves vizsgálati fogságot. Gassenfejt
Antal kérte, hogy büntetésébe számítsák be
a vizsgálati fogságot. Gassenfejt kérése felett
a napokban dönt a helybeli törvényszék és
erre a tárgyalásra hozták most haza a cluji
börtönből Gassenfejt Antalt.

— Elhalasztotta a tábla a feleséggyil-
kos Szabó Márton ügyének tárgyalását. Ma
került tárgyalásra Szabó Márton oradea-
vasesztergályos gyilkossági pere. Szabó
Márton nagyon féltékeny volt feleségére, a
ki állandóan csalta a süket embert. Egyik
veszekedésük alkalmával a felgerjedt ember
baltát ragadott és szétroncsolta az ágyban
fekvő felesége fejét. A törvényszék annak-
idején 4 évre ítélte Szabót. A tábla ma tár-
gyalta az ügyet, de Sängeorgeanu védő ké-
rására a tárgyalás folytatását december hó-
27-re halasztotta.

Mozgósínházak műsora:

Forum: A szenvedés gyermeke.

Omnia: Gál Franci „Kati”

Heyman: SAMSON.

Apolló: Eladó kísértet.

APROHIRDETESEK

Allandó olvasóink basználják fel
a hirdetés tombola szelvényeket!

POSTA

“Őszi” jelígre levél van a kiadóban.

ALLÁS

Újságíróknak jó keresettel felve-
szünk megbízható egyéneket, lehetőleg cs-
ladosokat a Magyarság árusításához, úgy
helyben és Oradea környékére, valamint az
ország minden magyarlakta helyére. Jelent-
kezni a kiadóhivatalban személyesen, vagy
írásban lehet.

Diótörő gyakorlott munkásnök azonnal
munkára beléphetnek. Fehér diótörőde Str.
Avram Jancu 5. volt Derby cipőgyár, 6600.

Toll munkában jártas leányokat felve-
szek. Str. Dr. Popa George 14. (Colonia
Farkas.) 6701

Könyvkötészetbe tanulóleányt felvesz a
Pásztor Ede cég. 6521

VETEL-ELADAS

Jömeneteli bazar üzlet azonnal, forgal-
mas fürdőhelyen ingyen lakással, garantált
havi 15—20.000 Lei tiszta jövelemmel más-
vállalkozás miatt átadó. — Szükséges tőke
225.000 Lei. Komoly reflektálók adják le tel-
jes című ajánlatukat, „Jó üzlet” jelígre a
kiadóba. 6587

Eladó több férfi és női télikabát. Str.
Joan Ciordas 20. 3. ajtó. 6720

Veszek színes madártollakat és fécán-
tollat. Fajbaromfi tenyészet Oradea Strada
Franceza 12. 6636

Speciális kovács szerszám öregség miatt
eladó. Kozma Dezső Bors, jud. Bihor. 6728

Lakobejelentő és házberszerződés nyom-
tatvány kapható Pásztor papirkereskedés-
ben.

LAKÁS

Egy szobás, konyhás lakás, külön kert-
tel azonnalra vagy 1-ére kiadó. Sirul Mine-
lor, villamos megálló. Vizvezeték a konyhá-
ban. Értekezni Riha Oszkár, Városi Vasút
főkönyvelőnél. 6733

Kiadó novemberre 1 szoba konyhás vi-
lágos szuterin lakás. Promenada Eminescu
14. szám. 6719

KÜLÖNFÉLE

Elveszett Oláh János névre szóló CFR
nyugdíjkönyv. Becsületes megtaláló hozza a
kiadóba. 6720

NYOMATOTT KIADÓTULAJDONOS
PASZTOR EDE CÉG KÖRFORGÓGÉPEN,
ORADEA.

Telefon: 380.

6 oldal „MAGYARSÁG”
1936 október 10